

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Gavriliță Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Gundiuc Vadim Vitalie, născut la 22 septembrie 1990, originar și domiciliat mun. Chișinău, com. Trușeni, s. Dumbrava, str. Durlești 3.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 12.02.2015-13.07.2015
2. instanța de apel: 28.07.2015-08.10.2015
3. instanța de recurs: 03.12.2015 - 09.02.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 13 iulie 2015, Gundiuc Vadim Vitalie a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 3 ani 10 luni închisoare.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa numită, a fost adăugată parțial pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 11 decembrie 2014, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă - 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Gundiuc V. la data de 06 martie 2014, în jurul orei 04.45, împreună și de comun acord cu un prieten de al său la moment neidentificat pe nume „Stanislav”, prin participatie simplă, în timp ce se afla în fața casei sale de pe adresa mun. Chișinău, com. Trușeni, s. Dumbrava, str. Durlești 3, nefiind de acord cu costul călătoriei stabilit de șoferul automobilului-taxi de model „Dacia Logan” cu n/î CRD 503, Nigai Octavian, cu care anterior s-au deplasat, acționând cu intenție directă, din motive huliganice, încălcând grosolan ordinea publică însoțită de aplicarea violenței față de persoane, prin acțiuni ce se deosebesc

prin conținutul lor, printr-o obrăznicie deosebită, l-a numit pe Nigai O. cu cuvinte necenzurate care înjosesc demnitatea persoanei, după care, manifestând o agresivitate sporită, s-a repezit cu mâna ridicată spre ultimul pentru a-l lovi, deteriorându-i ecranul telefonului mobil. Ulterior, continuându-și acțiunile sale huliganice, Gundiuc V. a lovit cu picioarele în ușa din partea dreaptă din față a automobilului-taxi de model „Dacia Logan” cu n/î CRD 503, deteriorând geamul și oglinda retrovizorie a acestuia, cauzând astfel părții vătămate Nigai O. prejudiciu material în sumă totală de 2.000 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Gundiuc V. a fost calificată *de drept* în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și anume –*huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșită de două sau mai multe persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis. Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa numită, de adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 11 decembrie 2014, ce constituie 3 luni 13 zile închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, stabilindu-i pedeapsă definitivă 4 ani 3 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În motivarea apelului a invocat că:

- cu toate că în cadrul urmăririi penale și în procesul de judecată inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, vinovăția acestuia a fost demonstrată pe deplin prin probele prezentate și examinate în cadrul cercetării judecătorești;

- în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele recidivei prevăzute la art. 34 alin. (1) Codul penal, deoarece în ziua comiterii infracțiunii incriminate și anume la 06 martie 2014, ultimul deja era condamnat prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 25 octombrie 2013, la 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. Pedeapsa dată nu a fost executată, fapt confirmat prin încheierea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 14 mai 2014, prin care aceasta a fost înlocuită cu închisoare pe un termen de 100 zile, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani;

- instanța urma să-i stabilească lui Gundiuc V. pedeapsa cu închisoarea în penitenciar de tip închis și nu semiînchis așa cum a fost indicat în sentință;

- pedeapsa stabilită de instanța de judecată pentru astfel de categorii de infracțiuni trebuie să fie nu numai legală, în sensul de respectare a cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp trebuie să fie și justă, adică să se respecte criteriul proporționalității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii și vinovăția autorului;

- instanța de judecată urmează să stabilească lui Gundiuc V. o pedeapsa potrivită, care va avea drept scop restabilirea echității sociale cât și corectarea ultimului, ținând cont de prevederile art. 61 și art. 75 Cod penal;

- prin aplicarea oricărei alte pedepse decât închisoarea, nu se vor realiza scopurile legii penale, deoarece în temeiul circumstanțelor menționate nu poate fi vorba de corectarea inculpatului fără a fi supus pedepsei penale sub formă de închisoare.

3.2 Inculpat, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încetarea procesului penal privind învinuirea sa în baza art. 287 alin. (2) lit. (b) Cod penal, cu atragerea la răspunderea contravențională, în baza art. 104 Cod contravențional, cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă în mărime de 50 unități convenționale. În privința pedepsei aplicate prin sentința judecătoreiei Râșcani din 11 decembrie 2014, de 9 luni închisoare, solicită să fie eliberat de executarea acesteia, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a executării sentinței de condamnare.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- prima instanță incorect a ajuns la concluzia că faptele imputate acestuia conțin semnele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal;

- potrivit declarațiilor martorilor Buștiuc Ș., Spinache A., Gundiuc A. se constată că acțiunile nu s-au produs într-un loc public și nu a fost încălcată ordinea publică de către inculpat;

- el nu a dat dovadă de lipsa de respect față de societate, nu a aplicat violența și nu a amenințat cu aplicarea acesteia, exprimându-și doar dezacordul cu prețul abuziv pretins de taximetrist;

- conform celor relatate de către partea vătămată, reiese că conflictul a fost inițiat, însuși de ultima, care a pretins o sumă abuzivă pentru transportarea pasagerilor;

- la materialele dosarului nu există nici o probă relevantă cauzei care ar constata aplicarea violenței fizice, rezultate cu cauzarea unor prejudicii sănătății, în acest sens, nu există un raport de expertiză medico - legală care să confirme existența leziunilor corporale la partea vătămată sau alte probe luate în ansamblu care ar confirma pretinsa lovitură în direcția feței, aplicată spre partea vătămată;

- cât privește calificativul prevăzut de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, huliganismul săvârșit de două sau mai multe persoane, consideră că ilegal a fost incriminat de către organul de urmărire penală cât și instanța de judecată, deoarece persoana pe nume „Stanislav” nu apare în nici un episod al acțiunilor infracționale de huliganism, care ar da dovadă de aplicarea forței fizice, amenințarea cu aplicarea unei asemenea forțe, încălcarea ordinii publice;

- procesul penal urmează a fi încetat pe motivul că în acțiunile lui Gundiuc V. nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin (2) lit. (b) Cod penal, deoarece lipsește latura obiectivă a infracțiunii, exprimată prin acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită de două sau mai multe persoane;

- în acțiunile lui Gundiuc V. sunt prezente elementele contravenției prevăzute la art. 104 Cod contravențional, distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine, dacă fapta nu prezintă o infracțiune.

La data de 30 iulie 2015 inculpatul a mai depus o cerere de apel în care a invocat aceeași solicitare și aceleași motive menționate în cererea de apel inițială.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror și admis apelul declarat de către inculpat, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Gundiuc V. în baza art. 287 alin (2) lit. b) Cod penal, cu atragerea la răspundere contravențională în baza art. 104 Cod contravențional, însă procesul contravențional a fost încetat din motivul expirării termenului de prescripție pentru tragere la răspundere contravențională.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat că, Gundiuc V. la data de 06 martie 2014, în jurul orei 04.45, împreună și de comun acord cu un prieten de al său la moment neidentificat pe nume „Stanislav”, prin participație simplă, în timp ce se afla în fața casei sale de pe adresa mun. Chișinău, com. Trușeni, s. Dumbrava, str. Durlești 3, nefiind de acord cu costul călătoriei stabilit de șoferul automobilului-taxi de model „Dacia Logan” cu n/î CRD 503, Nigai O., cu care anterior s-au deplasat, acționând cu intenție directă, din motive huliganice, încălcând grosolan ordinea publică însoțită de aplicarea violenței față de persoane, prin acțiuni ce se deosebesc prin conținutul lor, printr-o obrăznicie deosebită, a numit cu cuvinte necenzurate care înjosesc demnitatea persoanei pe Nigai O., după care, manifestând o agresivitate sporită, s-a repezit cu mâna ridicată spre ultimul pentru a-l lovi, deteriorându-i ecranul telefonului mobil. Ulterior, continuându-și acțiunile sale huliganice, Gundiuc V. a lovit cu picioarele în ușa din partea dreaptă din față automobilului-taxi de model „Dacia Logan” cu n/î CRD 503, deteriorând geamul și oglinda retrovizorie a acestuia, cauzând astfel părții vătămate Nigai O. un prejudiciu material în sumă totală de 2.000 lei.

Instanța de apel a menționat că conform probelor administrate pe dosar în ședințele instanțelor de fond cu certitudine s-a constatat că acțiunile comise de Gundiuc V., constituie o contravenție prevăzută de art. 104 Cod contravențional, iar prima instanță neîntemeiat l-a condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a notat că, vinovăția inculpatului în comiterea contravenției prevăzute de art. 104 Cod contravențional se dovedește prin declarațiile inculpatului depuse în prima instanță (f.d. 179); părții vătămate Nigai O. (f.d. 172-173); martorilor Luchița D. (f.d. 174-175); Cobzac A. (f.d. 176); Gundiuc A. (f.d. 177) și prin

materialele cauzei și anume: raportul OUP al IP Buiucani, Melnic I. din 06 martie 2014 (f.d. 2); înștiințarea 902 din 06 martie 2014 (f.d. 3); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.03.2014 (f.d. 4-6); procesul-verbal de audiere a victimei Nigai O. din 26.03.2014 (f.d. 18-19); actul eliberat de SRL „Davilar – Trans” (f.d. 28); sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 25.04.2013 (f.d. 133); sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 11.12.2014 (f.d. 120).

În opinia instanței de apel, conform materialelor dosarului se constată că acțiunile au avut loc în ograda inculpatului. Din tabelul fotografic (f.d. 6) se vede că automobilul de model „Dacia Logan”, care a fost deteriorat se află în ograda casei din str. Durlești 3, com. Trușeni, s. Dumbrava, mun. Chișinău.

Totodată, instanța de apel a reținut că nu a fost dovedit faptul aplicării violenței de către Gundiuc V. față de partea vătămată Nigai O., iar la materialele cauzei nu există nici un raport de expertiză medico-legală care ar dovedi existența cărorva leziuni corporale la partea vătămată sau o altă probă ce ar dovedi aplicarea forței fizice. Inculpatul și-a exprimat doar dezacordul cu prețul abuziv pretins, iar conflictul a fost inițiat de însuși taximetrist, care a recunoscut că l-a stropit pe Gundiuc V. doar o singură dată cu spreii lacrimogen și careva pretenții față de ultimul nu are, deoarece mama inculpatului i-a achitat prejudiciul material pricinuit.

Instanța de apel a statuat că martorul Luchița D. a relatat că prietenul lui Gundiuc V. nu era liniștit, îi numea cu cuvinte necenzurate, îi amenința, dar contact fizic cu acesta nu a fost.

În viziunea instanței de apel, în acțiunile lui Gundiuc V. nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece lipsește latura obiectivă a infracțiunii exprimată prin acțiuni intenționate ce încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșită de două persoane. În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că între Nigai O. și Gundiuc V. s-a iscat un conflict, care s-a soldat cu deteriorarea automobilului de model „Dacia Logan”.

De asemenea, instanța de apel a conchis că fapta a fost comisă la 06 martie 2014, iar până în prezent au trecut mai mult de 3 luni, astfel rezultă că a expirat termenul de prescripție.

Cît privește pedeapsa stabilită lui Gundiuc V. prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 decembrie 2014, instanța de apel a menționat că deja a fost executată, deoarece ultimul s-a aflat în arest de la 09 aprilie 2015 pînă la data emiterii prezentei decizii, adică 08 octombrie 2015.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Gavriliță V., prin care solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă că:

- decizia instanței de apel, este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești și contravine prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală;

- s-a admis o eroare gravă deoarece nu este indicat nici un motiv plauzibil ce ar combate sau ar indica că în acțiunile inculpatului nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, de asemenea nefiind combătute și motivele ce au stat la baza emiterii sentinței de condamnare precum și cele indicate în apelul procurorului;

- analizând probele administrate și cercetate pe caz se stabilește cu certitudine că nu sunt careva dubii în probarea învinuirii, iar motivarea instanței de apel reprezintă doar niște versiuni din oficiu înaintate în favoarea inculpatului, ce nu au nici un suport probatoriu;

- temeiul prevăzut de art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, precum că procesul penal se încetează în cazul în care fapta constituie contravenție, nu este pertinent speței în cauză;

- corect și legal prima instanță a conchis ca fiind admisibile, pertinente și concludente probele ce dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și anume declarațiile părții vătămate Nigai O., martorilor Luchița D., Cobzac A., Gundiuc A. și materialele cauzei: raportul OUP al IP Buiucani, Melnic I. din 06 martie 2014, înștiințarea 902 din 06 martie 2014 și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06.03.2014;

- sub aspectul laturii subiective, inculpatul a acționat cu vinovăție sub formă de intenție directă dedusă din aceea că este prezent atât elementul intelectual, cât și volitiv al acestei forme de vinovăție, deoarece inculpatul își dădea seama de caracterul ilicit al acțiunilor sale;

- în acțiunile lui Gundiuc V. sunt prezente și elementele recidivei prevăzute la art. 34 alin. (1) Codul penal, deoarece în ziua comiterii infracțiunii incriminate și anume 06 martie 2014, ultimul deja era condamnat prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 25 octombrie 2013, la 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. Pedepșa dată nu a fost executată, fapt confirmat prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 mai 2014 prin care aceasta a fost înlocuită cu închisoare pe un termen de 100 zile, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani;

- instanța urma să-i stabilească lui Gundiuc V. pedeapsa în penitenciar de tip închis și nu semiînchis așa cum a fost indicat în sentința de condamnare pronunțată;

- probele prezentate de partea acuzării nu au fost puse la îndoială de partea apărării și nu a fost invocat nici un argument sau circumstanță care ar determina nerecunoașterea acestora, precum și administrarea cu încălcări de procedură penală;

- declarațiile inculpatului, care este cointerestat de adoptarea unei hotărâri în favoarea sa, instanța nu le-a pus la îndoială și nu le-a apreciat critic cum a solicitat, cu toate că versiunea inculpatului a fost combătută prin probele cercetate în instanța de judecată;

- instanța de apel a dat prioritate nefondată probelor apărării în detrimentul probelor acuzării care demască acțiunile ilegale ale inculpatului și care stabilesc adevărul.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, inculpatul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea prezentului recurs ca inadmisibil, deoarece instanța de apel la examinarea cererii de apel a ținut cont de prevederile art. art. 413, 419 Cod de procedură penală. În referință fiind invocate argumente similare cu cele indicate în cererea de apel, subsidiar referitor la prezența elementelor recidivei prevăzute la art. 34 alin. (1) Cod penal, a menționat că nu are relevanță asupra cauzei dat fiind faptul că Gundiuc V. a executat pedeapsa - închisoare pe un termen de 9 luni, aplicată prin sentința Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 11.12.2014. Astfel, prin încheierea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 22.10.2014 i-a fost aplicat termenul arestului preventiv până la 11.12.2014. Ulterior, în perioada executării pedepsei prin încheierea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 09.04.2015 față de Gundiuc V. a fost aplicată măsura preventivă arestul pe un termen de 30 de zile, care a fost prelungit prin încheierea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din data de 08 mai 2015 și 02 iulie 2015. Scopul aplicării măsurii preventive a fost unul de a nu fi transferat condamnatul, Gundiuc V., din penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău în penitenciarul nr. 4 Cricova pentru executarea pedepsei.

8. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată se remarcă că, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de

probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Procurorul a criticat decizia contestată, invocând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, *în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar precum și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține că Gundiuc V. de către organul de urmărire penală a fost învinuit, iar de prima instanță a fost recunoscut vinovat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită, săvârșită de două sau mai multe persoane.*

Însă, instanța de apel a reîncadrat acțiunile inculpatului în art. 104 Cod contravențional, *distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine, dacă fapta nu reprezintă o infracțiune.*

Instanța de apel în acest aspect a conchis că: *„...instanța de fond neîntemeiat l-a condamnat pe Gundiuc V. în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta comisă de acesta constituie o contravenție prevăzută de art. 104 Cod contravențional.”* descriind declarațiile inculpatului, părții vătămate Nigai O., martorilor Luchița D., Cobzac A., Gundiuc A. și a indicat materialele cauzei expuse în pct. 5 al prezentei decizii.

De asemenea, în argumentarea soluției sale instanța de apel a reținut că *„Conform materialelor dosarului se constată că acțiunile au avut loc în ograda inculpatului. Din tabelul fotografic (f.d. 6) se vede că automobilul de modelul „Dacia Logan”, care a fost deteriorat se află în ograda casei din str. Durești 3, com. Trușeni, s. Dumbrava.*

Analizând conținutul deciziei recurate, Colegiul penal consideră că instanța de apel nu a verificat minuțios toate probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind reținută la baza deciziei adoptate versiunea apărării, fără a fi analizate probele existente și administrate în raport cu învinuirea adusă.

Astfel, ce ține de stabilirea locului comiterii infracțiunii, instanța de recurs constată că din cumulul de probe examinate în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel a analizat și a apreciat doar tabelul fotografic (f.d. 6), fără a efectua o analiză a celorlalte probe, cu aprecierea fiecăreia în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, ignorând totalmente probele administrate la caz. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Din declarațiile martorului Gundiuc A. care a fost audiată în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță, declarații ce au fost cercetate suplimentar și în instanța de apel, rezultă că la data de 06 martie 2015, în jurul orei 05.00, a fost sunat la poartă să iasă și ultima repede a ieșit în drum.

În cadrul cercetării judecătorești a fost examinat și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 06 martie 2014, conform căruia obiectul supus cercetării îl constituie mașina de model „Dacia Logan” cu n/î CRD 503, care este parcată în fața porții casei de locuit de pe str. Durluști 3, s. Dumbrava, mun. Chișinău, la distanța de 7 metri de poartă și 8 metri de la șosea.

Reieșind din cele expuse Colegiul lărgit, constată că instanța de apel nu s-a expus asupra acestor probe ele rămânând fără analiză și aprecierea cuvenită, fapt ce nu poate fi acceptat de către instanța de recurs, deoarece afectează situația faptică în speța dată. În astfel de condiții, Colegiul penal atenționează asupra faptului că, scopul instanței de apel în acest sens nu este doar de a depista și constata prezența contradicțiilor, dar și de a înlătura aceste divergențe, fapt ignorat de către instanța de apel.

Totodată, potrivit teoriei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, ori în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Prin *acțiuni care încalcă ordinea publică*, se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor. Însă, huliganismul poate fi săvârșit și în locuri care nu au un caracter public (apartamente, sedii de întreprinderi, terenuri private, mijloace de transport personal etc.).

În această ordine de idei, comiterea infracțiunii de huliganism într-un loc public nu este o caracteristică obligatorie a acestei infracțiuni, obligatoriu este modul public al infracțiunii de huliganism: fie actele huliganice sunt săvârșite în prezența unor persoane, fie rezultatul actelor huliganice devine inevitabil cunoscut altor persoane.

Astfel, potrivit art. 131 lit. c), e) Cod penal, fapta se consideră a fi săvârșită în public atunci când e comisă într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane și prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Din cele menționate reiese cu claritate că, întotdeauna, infracțiunea de huliganism presupune ipostaze cu implicații publice.

La acest capitol, Colegiul penal menționează că instanța de apel nu a dat apreciere faptului că la fața locului conflictului inițial erau trei persoane, partea vătămată Nigai O., inculpatul Gundiuc V. și persoana pe nume „Stanislav”, după care a intervenit și martorul Luchița D., față de care Gundiuc V. lovea cu mâinile și picioarele în automobil și îl amenința cu isprava fizică pe Nigai O., de asemenea îi amenința și prietenul inculpatului. Ulterior, din casă a ieșit și Gundiuc A. în prezența căreia Gundiuc V. a lovit cu piciorul în geamul mașinii.

Avînd la bază argumentele expuse supra, Colegiul penal consideră pripite concluziile instanței de apel privind neatentarea inculpatului la ordinea publică prin acțiunile sale, odată ce infracțiunile de huliganism întotdeauna presupun ipostaze cu implicații publice, prezența sau absența cărora nu a fost evaluată la justa valoare de instanța de apel.

În același context, în hotărârea sa, instanța de apel a constatat fapta (f.d. 225) indicînd că: *„Gundiuc V. la data de 06 martie 2014, în jurul orei 04.45, împreună și de comun acord cu un prieten de al său la moment neidentificat pe nume „Stanislav”, prin participăție simplă, în timp ce se afla în fața casei sale de pe adresa mun. Chișinău, com. Trușeni, s. Dumbrava, str. Durlești 3, nefiind de acord cu costul călătoriei stabilit de șoferul automobilului-taxi de model „Dacia Logan” cu n/î CRD 503, Nigai Octavian, cu care anterior s-au deplasat, acționând cu intenție directă, din motive huliganice, încalcând grosolan ordinea publică însoțită de aplicarea violenței față de persoane, prin acțiuni ce se deosebesc prin conținutul lor, printr-o obrăznicie deosebită, a numit cu cuvinte necenzurate care înjosesc demnitatea persoanei pe Nigai O., după care, manifestând o agresivitate sporită, s-a repezit cu mâna ridicată spre ultimul pentru a-l lovi, deteriorându-i ecranul telefonului mobil. Ulterior, continuându-și acțiunile sale huliganice, Gundiuc V. a lovit cu picioarele în ușa din partea dreaptă din față a automobilului-taxi de model „Dacia Logan” cu n/î CRD 503, deteriorând geamul și oglinda retrovizorie a acestuia, cauzând astfel părții vătămate Nigai O. un prejudiciul material în sumă totală de 2.000 lei.”*

Analizând constatările primei instanțe în ce privește fapta criminală descrisă ca fiind săvârșită de către inculpat, acțiuni pe care această instanță le-a încadrat juridic în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cât și fapta descrisă de către instanța de apel, care a conchis că acțiunile lui Gundiuc V. urmează a fi încadrate în baza art. 104 Cod contravențional, Colegiul lărgit constată că, fapta descrisă de către instanța de apel, de fapt este identică cu cea constatată de prima instanță și în care se indică intențiile huliganice a lui Gundiuc V., prin încălcarea grosolană a ordinii publice însoțite de aplicarea violenței față de persoane, prin acțiuni ce se deosebesc prin conținutul lor, printr-o obrăznicie deosebită.

În cazul în care, instanța de apel a considerat hotărârea adoptată de către prima instanță eronată privind încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, urma să o desființeze și adoptând, în conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, era obligată să respecte dispozițiile legale ale art. 385 și 394 Cod de procedură penală.

Însă, prin constatările și concluziile menționate în decizia instanței de apel, în opinia Colegiului nu au fost oferite răspunsuri certe la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, iar partea descriptivă a hotărârii adoptate de această instanță nu corespunde întocmai dispozițiilor art. 394 alin. (1) Cod de procedură penală.

Necesar, în prezenta speță, este de menționat și acel fapt că potrivit deciziei instanței de apel, se menționează că „*Totodată, nu a fost dovedit faptul aplicării violenței de către Gundiuc V. față de partea vătămată Nigai O. La materialele cauzei nu există nici un raport de expertiză medico-legală care ar dovedi existența cărorva leziuni corporale la partea vătămată sau o altă probă ce ar dovedi aplicarea forței fizice. Acesta și-a exprimat doar dezacordul cu prețul abuziv pretins, iar conflictul a fost inițiat de însuși taximetrul. Însuși partea vătămată a recunoscut că l-a stropit pe Gundiuc V. doar o singură dată cu spray lacrimogen și careva pretenții față de ultimul nu are, deoarece mama inculpatului i-a achitat prejudiciul material pricinuit.*”

Instanța de recurs specifică că, fapta prejudiciabilă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, cunoaște patru modalități normative cu caracter alternativ: 1) acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor; 2) acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor; 3) acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice; 4) acțiunile care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Colegiul remarcă că instanța de apel în decizia adoptată s-a expus numai asupra faptului că nu a fost demonstrată aplicarea violenței de către Gundiuc V. față de partea vătămată Nigai O., însă nu a luat în considerație și nu a analizat modalitatea faptei prejudiciabile prevăzute de art. 287 Cod penal, ce presupune acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor.

În instanțele de fond au fost examinate următoarele probe și anume declarațiile:

- părții vătămate Nigai O., care a menționat că: „*ținând telefonul la ureche, Gundiuc V. mi-a aplicat o lovitură în partea stângă a feței, din lovitura dată mi-a căzut telefonul jos pe pavaj și s-a stricat. I-am spus lui Gundiuc V. că mi-a stricat telefonul, la care acesta s-a repezit să mă pălească a doua oară, însă eu am făcut un pas înapoi, am scos balonașul cu gaze lacrimogene și l-am stropit în față. În tot acest timp a doua persoană era în spatele meu și mă numea cu cuvinte necenzurate și mă amenința că o să mă bată. Ambii erau foarte agresivi și menționau că o să mă bată*” (f.d. 172);

- martorului Luchița D., care a menționat că: „Am văzut cum Gundiuc V. se certa cu șoferul de taxi Nigai O. În momentul când am intervenit și am întrebat care este cauza certii, Gundiuc V. a devenit agresiv și a început a lovi cu mâinile și picioarele în automobil, la care a deteriorat geamul, oglinda exterioară și careva zgârieturi și îndoituri pe ușă. Prietenul lui Gundiuc V. nu era liniștit, ne amenința, dar contact fizic cu acesta nu a fost. Discuția aprinsă dintre Gundiuc V. și șoferul taxiului consta din faptul că Gundiuc V. nu vroia să achite serviciile de taxi și-l amenința cu ispravă fizică pe șofer” (f.d. 174);

- martorului Cobzac A. care a menționat că: „La fața locului taximetrul mi-a arătat telefonul deteriorat precum și geamul mașinii și oglinda exterioară care la fel erau deteriorate. Taximetrul mi-a comunicat că le-a cerut celor două persoane să se liniștească însă aceștia au devenit și mai agresivi și au început să-l lovească pe taximetrul au lovit cu pumnii și picioare și în mașină” (f.d. 176);

- martorului Gundiuc A. care a menționat că: „.... după un timp fiul meu Vadim și-a revenit puțin și a lovit cu piciorul în geamul mașinii din partea dreaptă, geamul s-a stricat, sticla a căzut jos și oglinda din exterior s-a crăpat” (f.d. 177).

Ca urmare, instanța de apel, ignorând declarațiile depuse de partea vătămată și martorii menționați, precum și alte probe administrate în prezenta speță, a reținut și a apreciat prioritar declarațiile inculpatului, care are dreptul de a nu se autoincrimina, ce au și stat la baza soluției de recalificare a acțiunilor ultimului din prevederile art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la cele ale art. 104 Cod contravențional.

Mai mult ca atât, însăși instanța de apel în motivarea deciziei, arată asupra prezenței amenințării cu aplicarea violenței, indicând că „La fel, martorul Luchița D. a relatat că prietenul lui Gundiuc V. nu era liniștit, îi numea cu cuvinte necenzurate, îi amenința, dar contact fizic cu acesta nu a fost.”

În speța dată, Colegiul penal consideră că instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu a analizat în deplină măsură componența elementelor constitutive a faptei social periculoase menționate mai sus, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea de către instanța de apel a unei concluzii premature, precum că: „în acțiunile lui Gundiuc V. nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, deoarece lipsește latura obiectivă a infracțiunii”.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor lui Gundiuc V. în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel selectiv a apreciat câteva probe, ignorând celelalte, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurent și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor ultimului, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, iar în caz că va fi stabilită vinovăția inculpatului în cele incriminate, să-i aplice o pedeapsă cu respectarea prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal și să verifice prezența stării de recidivă și tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Gavriliță Vitalie, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2015 în cauza penală privindu-l pe **Gundiuc Vadim Vitalie** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 01 martie 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion